

Seutustrategian toteutusohjelma 2023-2026

Tampere | Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Vesilahti | Ylöjärvi

Vehreä metropolimme 2040

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Lumoava arki

Kaupunkiseudulla voi asua eurooppalaisittain urbaanisti tai maaseudun kylissä. Naapurustomme ovat turvallisia ja viihtyisiä.

Asukkaille on tarjolla älykkäitä liikkumismahdollisuuksia ja elämyksiä vapaa-aikaan. Luonnon sinivihreys ihastuttaa arkeamme. Kuntien palvelut on viritetty tuottamaan asukkaille hyvinvointia ja elämänlaatua.

Asukasosallisuus ja yhteenkuuluvuus vahvistavat ilmapiiriä. Kaupunkiseutu on kaikille läheinen.

Fiksu kasvu

Toimimme ekologisesti kestävästi ja kuntarajattomasti. Kasvun selkärankana on eheä ja vahva yhdyskuntarakenne.

Seudullinen elinkeinopolitiikka vauhdittaa yritystoiminnan kestävää siirtymää ja panostaa valittuihin kärkiin.

Kaupunkiseudun työpaikat lisääntyvät, koulutus ja osaaminen kohtaa työpaikkojen tarpeet.

Yritysten sijoittumisessa ei katsota kuntarajoja.

Maailmalle auki

Teemme kaupunkiseutua maailmalla tunnetuksi ja parannamme yhteyksiä. Tänne on helppo saapua.

Tuemme monikulttuurisuutta ja -kielisyyttä sekä arjen kansainvälistymistä. Tänne on mukava juurtua.

Seudun työmarkkinat ja koulutusympäristöt houkuttelevat kansainvälisiä osaajia ja oppijoita. Täällä on hyvä kehittyä.

Lumoava arki, strategiset toimenpiteet

	Strategiset toimenpiteet	Toteutusvastuut/roolit	Mittareita
ASUMINEN JA ASUIN-YMPÄRISTÖ	<ol style="list-style-type: none"> Nostamme asuntotuotannon laadun ja monimuotoisuuden seudulliseksi kilpailu- ja vetovoimatekijäksi. Edistämme asumisviihtyisyyttä ja turvallisuutta. Tutkimme kylien roolia maaseudun elinvoiman kehittämisessä. Ehkäisemme asuinalueiden eriytymistä. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuntayhtymä käynnistää seudullisen asumisen laatutyön/ohjelman ja suunnittelee naapurustobarometrin. Jäsenkunnat huolehtivat kylien kehittämisestä sekä eriytymistä ehkäisevästä tonttipolitiikasta. 	<p>Aspol-ohjelman toteutuksen eteneminen, MAL-seuranta</p> <p>Asukastyytyväisyys (NPS)</p> <p>Hyvinvointi-indeksi, segregatio</p>
LIIKKUMINEN JA LUMO-VOIMA	<ol style="list-style-type: none"> Edistämme lähijunaliikenteen kehitystä ja teemme päätöksiä raitotien laajentamisesta. Parannamme pyöräliikenteen ympärivuotisia olosuhteita ja pyöräväylien tasoa sekä selvitämme baanojen sijoittamisen mahdollisuudet. Muodostamme kokonaiskuvan liikennejärjestelmän tulevaisuudesta ja kehittämistarpeista. Laadimme sinivierstrategian seudun helmien tunnistamiseksi ja kehittämiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuntayhtymä koordinoi lähijunaliikenteen tiekartan toimeenpanoa ja jäsenkunnat huolehtivat seuturaitiotien suunnittelusta. Kuntayhtymä koordinoi kehitystoimia ja seuraa pyöräilyn kehitystä. Jäsenkunnat huolehtivat infrasta. Kuntayhtymä koordinoi seudun strategista liikennejärjestelmäsuunnittelua. Jäsenkunnat ja Ely toimeenpaneavat. Kuntayhtymä käynnistää sinivierstrategiatyön. 	<p>Toimenpiteiden ja päätöksenteon edistyminen</p> <p>Käpy-ohjelman toimenpiteiden edistyminen</p> <p>Kulikutapajakautuma</p> <p>Valmius MAL-neuvotteluihin Valmis strategia, sinivierkertoimen yleistymisen kaavoissa</p>
PALVELUT JA HYVINVOINTI	<ol style="list-style-type: none"> Päivitämme seudulliset palveluverkkoperiaatteet. Aktivoimme asukkaiden arkiliikkomista ja lisäämme liikenteen myönteisiä terveysvaikutuksia. Kehitämme yhdessä hyvinvointijohtamista kunnissa. Lisäämme seudullisia digitaalisia palvelupolkuja. Päivitämme seudullisen tietohallintostrategian sisällyttäen valmisteluun näkökulmana toimintatapojen uudistamisen. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuntayhtymä koordinoi palveluverkkoperiaatteiden päivitystä. Kuntayhtymä laatii Seutuliike-toimenpideohjelman ja kunnat huolehtivat toteutuksesta. Kuntayhtymä ja kunnat huolehtivat yhdessä kestävä ja turvallisen liikkumisen suunnitelman laadinnasta ja toimeenpanosta. Jäsenkunnat kehittävät ja hyödyntävät seudullista hyvinvointijohtamisen mallia. Jäsenkunnat panostavat digitaalisiin palveluihin ja seudullinen tietohallintoryhmä koordinoi strategiatyötä. 	<p>Päivitystyön eteneminen</p> <p>Seutuliike-ohjelman toimeenpano</p> <p>Uudet johtamiskäytännöt kunnissa, TEAviisari ja seutumittaristo</p> <p>Kestävä ja turvallisen liikkumisen suunnitelman toimeenpano</p> <p>Digitaaliset palvelupolut</p> <p>Valmis strategia</p>
ASUKAS-KOKEMUS JA OSALLISUUS	<ol style="list-style-type: none"> Tarjoamme asukkaille helpot ja kiinnostavat osallistumisen tavat ja aktivoimme osallistumisen kulttuuria. Vakiinnutamme seudulliset asukaskyselyt ja digitaalisen seutupaneelin. 	<ul style="list-style-type: none"> Kunnat huolehtivat asukkaiden osallistumisen omiin tarpeisiinsa. Kuntayhtymä kehittää seudullisia osallistumismuotoja. 	<p>Uudet osallistumisen tavat</p> <p>Osallistetut asukkaat, järjestetyt seutupaneelit</p>

Fiksu kasvu, strategiset toimenpiteet

	Strategiset toimenpiteet	Toteutusvastuut/roolit	Mittarit
KESTÄVÄ JA KUNTA-RAJATON KASVU	<ol style="list-style-type: none"> Päivitämme rakennesuunnitelman 2040 ja valmistaudumme uuteen MAL-sopimuskauteen (2024-2029). Luomme kasvun edellytykset noin 4000 uudelle asukkaalle/v. Toimeenpanemme hiilineutraalisuustiekarttoja ja osallistumme alueellisen kiertotaloussopimuksen valmisteluun. Tunnistamme energiankäytön ja -tuotannon tilan ja kehittämistarpeet kaupunkisedulla (energiatase). 	<ul style="list-style-type: none"> Kuntayhtymä huolehtii RaSun päivitysprosessista ja valmistautumisesta MAL-neuvotteluihin. Jäsenkunnat vastaavat tiekarttojen toimeenpanosta. Kuntayhtymä seuraa seudullisen hiilineutraalisuustavoitteen 2030 edistymistä. Kuntayhtymä osallistuu kiertotaloussopimuksen valmisteluun ja kokoaa tilannekuvaa energiasta. 	<p>Valtuustojen päätökset Tiekarttojen raportointi</p> <p>CO2/asukas Tilannekuva</p>
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN	<p>Panostamme seudullisen elinkeinostrategian painopisteisiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kestävän kehityksen data-alusta ja kokeilu ympäristö Korkean hiilikädenjäljen teollisuuden paras toimintaympäristö Elämysteollisuuden ja aineettoman arvonluonnin kansainvälinen kasvu Data- ja tekoälypohjaiset elinkeino- ja työvoimapalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Business Tampere huolehtii elinkeinostrategian edistämisestä. Jäsenkunnat huolehtivat työvoimapalvelujen uudistamisesta. 	<p>Strategian raportointi BT:n palvelusopimukset</p> <p>TE-palvelut 2024 uudistus</p>
TYÖVOIMA JA OSAAMINEN	<ol style="list-style-type: none"> Kehitämme monipaikkaisuuteen/etätyöhön Suomen parhaat olosuhteet. Lisäämme toisen asteen koulutuksen ja työelämän win-win-yhteistyötä. Kampanjoimme osaajien houkuttelemiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuntayhtymä tuottaa pendelöintitietoa ja huomioi osana asumisen laatu-/ohjelmatyötä. Jäsenkunnat ohjaavat Tredua, kuntayhtymä edistää lukiokoulutuksen seudullisen tiekartan toteutumista. BT ja jäsenkunnat huolehtivat kv-markkinoinnista ja osaajien houkuttelusta. 	<p>Korkea-asteen toivoman osuus Seututieto, ohjelman sisältö Yhteistyökäytännöt Kampanjat, operatiot</p>
YRITYSTEN HOUKUTTELU	<ol style="list-style-type: none"> Vahvistamme suuronttitarjontaa uudistuvan ja palaavan teollisuuden tarpeisiin. Kokoamme elinkeinoille seudullisen tonttivarannon. Vahvistamme elinkeinojen ekosysteemejä maankäytön ja logistiikan keinoin. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuntayhtymä huomioi suuronttitarpeet rakennesuunnitelman päivityksessä. Jäsenkunnat ja Business Tampere toteuttavat seudullisen tonttiteksterin. Kuntayhtymä ja BT laativat seudulliset suositusvyöhykkeet elinkeinojen sijoittumiseen. 	<p>Rakennesuunnitelma Valmis palvelu Valmis kartta /suunnitelma Investoinnit EUR</p>

Maailmalle auki, strategiset toimenpiteet

	Strategiset toimenpiteet	Toteutusvastuut/Roolit	Mittarit
KV-ASEMOINTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kokoamme kansainvälistymisen tilannekuvan ja tavoitteet. 2. Edistämme kansainvälisen tason nopeaa raideyhteyttä Tre-Hki välille ja panostamme kv-lentoliikenneyhteyksiin. 3. Hakeudumme kehittämiskumppaniksi 1-2 eurooppalaiseen metropoliin tai verkostoidumme EU-hankkeiden kautta. 4. Edistämme kansainvälistä tapahtuma- ja luontomatkailua. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntayhtymä huolehtii seudullisesta tilannekuvasta ja tavoitteiden valmistelusta. • Kuntayhtymä huolehtii seudullisesta edunvalvontatyöstä mm. valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteydessä. • Jäsenkunnat rahoittavat ja ohjaavat saavutettavuusohjelmaa. BT toimeenpanee. • Kuntayhtymä tavoittelee 1. seudullista EU-hankkeita. • Jäsenkuntien Visit-organisaatiot huolehtivat matkailusta. 	<p>Seututieto</p> <p>Kv-osajien mielikuva</p> <p>HO ja budjetti-tavoitteet, edunvalvontakatsaukset</p> <p>Lentoliikenteen kehitys</p> <p>Valmistelun eteneminen</p>
ARJEN KANSAINVÄLISYYS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rakennamme englanninkielisen kasvatus- ja koulutuspolun varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. 2. Huomioimme monikulttuurisuuden kaupunki- ja asuinympäristöjen suunnittelussa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jäsenkunnat huolehtivat englanninkielisen koulutuksen tarjonnasta yhteisvastuullisesti. • Kuntayhtymä huomioi kansainvälistymisen asumisen laatutyössä/ohjelmassa. 	<p>Tarjonnan lisääntyminen</p> <p>Ohjelman sisältö</p> <p>Kulttuurivireys</p>
MAAHANMUUTTO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Panostamme kv-rekrytointiohjelmiin ja rekrytointipalveluihin. 2. Kehitämme kv-opiskelu- ja koulutusohjelmia saamiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jäsenkunnat huolehtivat rekrytointitoimista ja Tampere International Housen toiminnasta. • Korkeakoulu yhteisö ja ammatillisen koulutuksen toimijat huolehtivat kv-koulutusohjelmien tarjonnasta. Kunnat tarjoavat kv-opiskelijoille harjoittelumahdollisuuksia. 	<p>Kuntien omat ja yhteiset toimintamallit</p> <p>Kv-ohjelmien ja opiskelijoiden kehitys</p> <p>Nettomaahanmuutto</p>

Seutustrategian toteutus ja seuranta

Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät seutustrategian seutuyhteistyön tahtotilaksi ja suuntaviivaksi.

Seutuhallitus hyväksyy strategialle toteutussuunnitelman, joka kuvaa miten yhteisiä tavoitteita viedään käytäntöön ja kuntien väliseen yhteistyöhön.

Seudulliset asiantuntijatyöryhmät valmistelevat toteutussuunnitelman neljän vuoden ajaksi. Se hyväksytään myös kunnanhallituksissa.

Keskeiset toimijat seutustrategian toimeenpanossa ovat **Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän (TKS)** lisäksi **Business Tampere Oy (BT)** sekä **jäsenkunnat**. TKS toimeenpanee strategiaa vuotuisen budjettiprosessin kautta. BT päivittää seutustrategian pohjalta tarkemmat seudulliset elinkeinotavoitteet (elinkeinostrategia). Kunnat vastaavat linjausten ja toimenpiteiden sisällyttämisestä omiin suunnitelmiinsa ja käytännön toteutukseen.

Seutuhallitus seuraa kaupunkiseudun ja seutuyhteistyön kehitystä vuosittain mm. MAL-raportoinnin, seututietokatsausten sekä kuntayhtymän tilinpäätöksen ja vuosikatsauksen yhteydessä. Seutustrategia arvioidaan valtuustokauden päätteeksi.

TKS vastaa strategian arvioinnin valmistelusta.

